

Teema 3: Kaveri- ja mediataidot, 3.lk

Kännykkäryhmissä viestiminen ja kännykkäturvallisuus

Opettajalle aiheeseen tutustumista varten:

<https://yle.fi/aihe/artikkeli/2019/10/20/kiusaaja-apuri-puolustaja-kiusaamistilanteeseen-liitty-monia-rooleja-ja-myos>

<https://www.mll.fi/vanhemmille/tukea-perheen-huoliin-ja-kriiseihin/kiusaaminen/kuka-kiusa-keta-kiusataan/>

<https://www.mll.fi/vanhemmille/tietoa-lapsiperheen-elamasta/hyvinvointia-digiajassa/netti-kiusaaminen/>

Tunnilla tarvittavat:

Tilaa liikkua.

Kynä ja kumi sekä värikynät.

Jokaiselle oppilaalle tehtävämöniste tulostettuna osoitteesta

https://cdn.mll.fi/prod/2021/11/19081234/ota-ensiaskeleita-digitaalisissa-medioissa_oppituntimalli-1.-2.lk_tetavamoniste_2021.pdf

Huom: Tulosta yksipuoleisena, jos moniste halutaan liimata hyvinvointivihkoon. Tällöin tarvitaan myös liimapuikot.

Tarvittaessa tulostettuna liitteenä olevia emoji-kortteja jokaiselle oppilaalle.

Tunnin aloitus:

Keskustellaan alla olevien väittämien avulla oppilaiden kanssa ystävällisestä käytöksestä erilaisissa some-ryhmissä. Apuna voi käyttää mielipidejanaa, emoji-kortteja (liitteenä) tai peukkuja. Tehtävän voi toteuttaa myös liikunnallisemmin vaikkapa liikuntasalissa esim. pidemällä mielipidejanalla liikkuen tai *samaa mieltä - eri mieltä - en osaa sanoa* –nurkkiin juosten. Oppilaita voi pyytää myös perustelemaan mielipiteensä.

Pohdi, onko tilanteessa toimittu oikein, toisia huomioiden ja kunnioittavasti?

- Jasu on ollut kipeänä ja kysyy samalla luokalla olevien kavereiden ryhmässä, mitä seuraavana päivänä tehdään liikuntatunnilla. Kukaan ei vastaa hänelle.
- Kaveriporukan ryhmässä lähetetään usein viestejä iltaisin klo 21 jälkeen.
- Miska huomaa koristreenien jälkeen, että saliin on jäänyt huppari. Hän laittaa joukkueen viestiryhmään kysymyksen, kenelle huppari kuuluu.

- Antti jakaa kaveriporukan viestiryhmään asiattoman videolinkin.
- Kaveriporukalla on oma viestittelyryhmä. Maija poistetaan yllättäen ryhmästä.
- Lauri neuvoa samalla luokalla olevien kavereiden ryhmässä muille vaikean matematiikan tehtävää.
- Kaveriporukan viestiryhmään ilmestyy yhdelle jäsenelle suunnattu ”Oot tyhmä” -viesti. Osa muista jäsenistä laittaa viestin perään nauruhymiöitä.
- Lennu lähettää harrastusporukan viestiryhmään oman lemmikkinsä kuvan.
- Jalkapallojoukkueen ryhmään lähetetään paljon samaa sanaa toistavia viestejä, esim. heippa-sana 50 kertaa.
- Iina tekee luistimilla hienon hypyn ja jakaa siitä kaverinsa kuvaaman videon viestiryhmässä.
- Kaveriporukan viestiryhmässä jaetaan ketjuviesti, jossa on pelottavaa sisältöä.
- Annika lisää kaveriporukansa viestiryhmään henkilön, jota muut eivät tunne.

Muokattu lähteestä: [Kaveritaitoja luokan ryhmässä - Mannerheimin Lastensuojeluliitto \(mll.fi\)](#)

Toiminta:

Oppilaille jaetaan tulostettu tehtävämoniste. Tehdään seuraavat tehtävät:

1. Tehtävämonisteen ensimmäinen tehtävä *Mitä teet puhelimella, koulun laitteella tai muualla digivälillä* tehdään yhdessä keskustellen.
2. Tehtävämonisteen *Reiluja kaveritaitoja* -tehtävä tehdään ensin yksin ja keskustellaan vastauksista.
3. Jos oppilailla on omia some-ryhmiä esim. WhatsAppissa (huom: WhatsAppin ikäraja on 16 vuotta), voidaan keskustella siitä, miten ryhmissä kannattaa toimia. Lapsilla saattaa olla kerrottavana kokemuksia mukavista ryhmistä, mutta myös esim. ryhmistä erottamisista, niihin liittämistä, ikävistä viesteistä tai pelottavasta sisällöstä. Korostetaan, että myös sosiaalisessa mediassa toisia täytyy kohdalla kunnioittavasti, ja jos saa ikäviä viestejä, niistä kannattaa ottaa kuvakaappaus, näyttää ne aikuisille ja jos ei tunne lähettäjä, hänet kannattaa estää.

Lisätietoa: [Millainen on kiva kaveri netissä? - Mannerheimin Lastensuojeluliitto \(mll.fi\)](#)

Tunnin loppuksi:

Jutelkaa siitä, mitä kaikkea mukavaa puhelimella voi tehdä ja mistä lapsi netissä innostuu. Opettaja ja luokan aikuiset voivat pyytää myös oppilailta neuvoja kivoihin nettijuttuihin.

- Millaisesta viestistä, kuvasta tai muusta nettijutusta tuli lapselle viimeksi hyvä mieli?
- Mitkä jutut naurattavat netissä kavereiden kanssa? Miten kaveria voi ilahduttaa tai piristää netissä?

Tehdään monisteen *Kivoja viestejä* -tehtävä. Tämän voi tehdä myös isompana työnä kuvataidetunnilla.

Kotitehtävä:

Kotona perheen kanssa tehdään monisteen *Kotitehtävä*-osio.

Jatkotyöskentelyyn:

Mediataidot:

Digiliikennevalot-työpajan materiaalia:

<https://suojellaanlapsia.fi/stop-slow-go-digiliikennevalot-tyopaja-1/>

Lisävinkkejä opettajalle tunnilla käytetyn tehtävämonisteen hyödyntämiseen

[PowerPoint-esitys \(mll.fi\)](#)

Kaveritaidot

Kaverit ovat maailman paras juttu –diasarja kaveruudesta, sen ihanuudesta ja haasteista:

<https://viitotturakkaus.fi/tuote/kaverit-ovat-maailman-paras-juttu/>

Millaista on ystävyys -diasarja siitä, mitä ystävyys on ja miten ystäviä voi saada:

[Jos joku ei leiki minun kanssani - Viitottu Rakkaus](#)

Empatian supersankari –materiaali

<https://viitotturakkaus.fi/tuote/empatian-supersankari/>